

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 grudnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, iż E. K. jako osoba prowadząca pozarolniczą gospodarczą nie podlega: obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 30 czerwca 2015 r., dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od 30 czerwca 2015 r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że z dokumentów zewidencjonowanych w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS wynika, że Pani E. K. została zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych tj. emerytalnego, rentowych i wypadkowego oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 30 czerwca 2015 r. Po krótkim okresie od dokonania zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych tj. już od dnia 18 sierpnia 2015 r. E. K. wniosła o wypłatę zasiłku macierzyńskiego dodatkowego urlopu macierzyńskiego łącznie do dnia 15 sierpnia 2016 r.

E. K. nie skorzystała z możliwości rozliczania należnych składek z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej na zasadach preferencyjnych (tzn. korzystając z prawa do opłacania składek obliczonych od podstawy wymiaru składek określonej art. 18a ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – t.j. zadeklarowanej kwoty nie niższej niż 30 % minimalnego wynagrodzenia za pracę: 525,00 zł w 2015r.). Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne zadeklarowana przez E. K. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, wykazana w dokumentach rozliczeniowych za okres od VI/2015 r. wynosi 329,92 zł. a za miesiąc VII/2015 r. 9.897,50 zł. Jest to podstawa wymiaru ustalona w maksymalnej wysokości – najwyższa możliwa do zadeklarowania przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, w tym na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe.

Według zapisów figurujących w systemach informatycznych Zakładu do dnia 30 czerwca 2015 r. w/w nie posiadała żadnego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego.

Z uwagi na powyższe II Inspektorat Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ł. powziął wątpliwości do faktycznego podjęcia oraz prowadzenia przez ubezpieczoną działalności gospodarczej od 30 czerwca 2015 r. a następnie zasadności zgłoszenia z tego tytułu do ubezpieczeń społecznych od wskazanej daty i przeprowadził postępowanie kontrolne.

W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych działania polegające na zgłoszeniu do ubezpieczeń E. K. z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej, były podyktowane interesem prywatnym (t.j. uzyskaniem - po krótkotrwałym okresie od zgłoszenia – uzyskaniem zasiłku macierzyńskiego z dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Zamiarem ubezpieczonej nie było faktyczne wykonywanie działalności w sposób zorganizowany i ciągły, a jedynie stworzenie w ten sposób możliwości kilkumiesięcznej ochrony ubezpieczeniowej oraz spowodowanie przeniesienia wypłaty świadczeń (w tym zasiłku chorobowego naliczonego od maksymalnej podstawy wymiaru) na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych. Dokumentacja przedstawiona podczas postępowania kontrolnego wobec okoliczności sprawy i zeznań E. K. wskazuje na zamiar uprawdopodobnienia wykonywania działalności gospodarczej. Zdaniem ZUS, przedstawione okoliczności sprawy – w szczególności podjęcie działalności w zaawansowanej ciąży na krótki okres przed zajściem zdarzenia tworzącego uprawnienie do świadczeń z ubezpieczeń społecznych w razie choroby i macierzyństwa pozwalają uznać, iż rzeczywistym celem podjęcia działalności gospodarczej nie był zamiar jej prowadzenia, ale skonstruowanie okoliczności faktycznych świadczących o rozpoczęciu i wykonywaniu tej działalności. Działania E. K., nie są zgodne z zasadami współzycia społecznego i służą osiągnięciu nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych osób ubezpieczonych w tym systemie.

Wnioskodawczyni E. K. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika zakwestionowała zasadność powyższej decyzji składając od niej odwołanie w dniu 11 stycznia 2016 r. i zaskarżonej decyzji zarzuciła:

- naruszenie przepisów prawa procesowego:

\* art. 7, 77, 80 k.p.a. e zw. z art. 84 k.p.a. w zw. z art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i art. 180 k.p.a. poprzez brak wszechstronnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy i dowolną ocenę materiału dowodowego w sposób niekorzystny dla skarżącej a w szczególności przyjęcie, że rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej w zaawansowanej ciąży służyło osiągnięciu nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych ubezpieczonych osób oraz błędne ustalenia faktyczne polegające na przyjęciu, że rozpoczęcie przez skarżącą prowadzenia działalności gospodarczej oraz zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych były czynnościami pozornymi dokonanymi w celu uzyskania tytułu do ubezpieczeń społecznych i skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego w związku z urodzeniem dziecka podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na wywodzenie takich wniosków,

- przepisów prawa materialnego:

\* art. 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 11 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez ich niezastosowanie polegające na przyjęciu, że Skarżąca nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom od 30 czerwca 2015 r., jak również polegające na przyjęciu, że skarżąca nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 30 czerwca 2015 r., podczas gdy skarżąca będąca osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą dokonała zgłoszenia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i terminowo opłacała składki,

\* art. 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 11 oraz w zw. z art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy skarżąca w okresie podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu urodziła dziecko, co uzasadnia przyznanie jej zasiłku chorobowego.

W konsekwencji wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i zasądzenie od organu na rzecz skarżącej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa radcowskiego według norm przepisanych.

/odwołanie – k. 2 – 5/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 27 stycznia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy podniósł argumenty wskazane w uzasadnieniu skarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 14 – 15/

Na rozprawie w dniu 14 listopada 2017 r. pełnomocnik wnioskodawczyni poparł wniesione odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów postępowania, pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/protokół rozprawy z dnia 14 listopada 2017 r. – 00:06:46 – 00:07:07, 01:39:30 – 01:48:41 – płyta CD – k. 249/

### **Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:**

Wnioskodawczyni E. K. posiada wykształcenie wyższe. Z zawodu jest psychologiem. Studia ukończyła w listopadzie 2014 r.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 22 września 2016 r. – 00:03:48 – 00:29:41 – płyta CD – k. 83, zeznania wnioskodawczyni z dnia 14 listopada 2017 r. – 00:49:21 – 01:39:19 – płyta CD – k. 249, kserokopia indeksu – k. 201 akt ZUS/

E. K. w 2011 r. podczas studiów rozpoczęła prowadzenie portalu psychopraca. Celem portalu było stworzenie dla studentów psychologii i psychologów zintegrowanej bazy ofert pracy, praktyk, staży, szkoleń i konferencji z zakresu psychologii.

/wydruk ze strony internetowej – k. 15 akt ZUS, zeznania wnioskodawczyni z dnia 22 września 2016 r. – 00:03:48 – 00:29:41 – płyta CD – k. 83, zeznania wnioskodawczyni z dnia 14 listopada 2017 r. – 00:49:21 – 01:39:19 – płyta CD – k. 249/

Portal działał na wadliwym systemie informatycznym, nie miał potencjału finansowego. W lipcu 2014 r. nastąpiła modyfikacja portalu co spowodowało wzrost liczby odsłon. Portal nie przynosił dochodów. Po kilku latach na koncie zgromadziło się 400 zł.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 22 września 2016 r. – 00:03:48 – 00:29:41 – płyta CD – k. 83, zeznania wnioskodawczyni z dnia 14 listopada 2017 r. – 00:49:21 – 01:39:19 – płyta CD – k. 249, zeznania świadka M. W. z dnia 22 września 2016 r. – 00:32:51 – 00:43:25 – płyta CD – k. 83/

Wnioskodawczyni E. K. dokonała wpisu prowadzonej przez siebie działalności pod nazwą P. – E. K. w dniu 30 czerwca 2015 r. Z wpisu gospodarczej wynika, że przedmiotem działalności jest działalność portali internetowych.

/bezsporne, wypis z (...) k. 11 akt ZUS/

Ubezpieczona z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej rozliczyła za siebie składki na ubezpieczenia społeczne za miesiąc czerwiec 2015 r. od podstawy wymiaru składek w wysokości 329,92 zł, za lipiec 2015 r. od podstawy wymiaru składek w wysokości 9.897,50 zł.

/bezsporne, zeznania świadka J. G. z dnia 14 listopada 2017 r. – 00:21:20 – 00:36:17 – płyta CD – k. 249, zeznania wnioskodawczyni z dnia 14 listopada 2017 r. – 00:49:21 – 01:39:19 – płyta CD – k. 249/

Przedmiotem prowadzonej przez ubezpieczoną działalności gospodarczej od 30 czerwca 2015 r. miało być: kontynuowanie prowadzenia portalu skupiającego ogłoszenia przeznaczone dla psychologów oraz studentów psychologii w oparciu o nową stronę internetową. W nowej wersji miały znaleźć się użyteczne narzędzia dla poszukujących pracy, pracodawców oraz psychologów z własną działalnością, miała wydzierżawiać powierzchnię reklamową, promować różne serwisy.

/szczegółowy opis funkcjonalności portalu – k. 33 – 41 akt ZUS, faktury – k. 79 – 91, 59 akt ZUS, k. 32, 75, k. 181 – 210, korespondencja emailowa – k. 211 – 212, k. 217/

Wnioskodawczyni E. K. zwana zleceniodawcą zawarła z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. zwana wykonawcą w dniu 7 lipca 2015 r. umowę na mocy, której E. K. zleciła wykonawcy wykonanie portalu internetowego wraz z wersją mobilną, zgodnie z załączoną specyfikacją. Ustalono wysokość wynagrodzenia za wykonanie przedmiotu umowy na kwotę 7.400 zł netto.

/umowa – k. 43 – 51 akt ZUS, k. 107 – 111, faktura – k. 148/

Nowy portal internetowy został stworzony przez w/w firmę ostatecznie pod koniec sierpnia 2015 r.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 22 września 2016 r. – 00:03:48 – 00:29:41 – płyta CD – k. 83, zeznania wnioskodawczyni z dnia 14 listopada 2017 r. – 00:49:21 – 01:39:19 – płyta CD – k. 249, zeznania świadka M. G. z dnia 14 listopada 2017 r. – 00:36:17 – 00:47:35 – płyta CD – k. 249/

W firmie (...) Sp. z o.o. podczas tworzenia dla wnioskodawczyni nowego portalu pracował mąż wnioskodawczyni S. K., który z zawodu jest informatykiem.

/zeznania świadka S. K. z dnia 22 września 2016 r. -00:43:25 – 01:14:41- płyta CD – k. 83/

W 2016 r. ubezpieczona wprowadziła zmiany w portalu internetowym, dodała bazę CV.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 14 listopada 2017 r. – 00:49:21 – 01:39:19 – płyta CD – k. 249/

Wnioskodawczyni działalność gospodarczą prowadzi w domu, korzysta z prywatnego komputera.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 22 września 2016 r. – 00:03:48 – 00:29:41 – płyta CD – k. 83, zeznania wnioskodawczyni z dnia 14 listopada 2017 r. – 00:49:21 – 01:39:19 – płyta CD – k. 249/

W ramach prowadzonej działalności ubezpieczona miała codziennie obsługiwać portal, dodawać kilkadziesiąt ogłoszeń.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 22 września 2016 r. – 00:03:48 – 00:29:41 – płyta CD – k. 83, zeznania wnioskodawczyni z dnia 14 listopada 2017 r. – 00:49:21 – 01:39:19 – płyta CD – k. 249/

Aktywność ubezpieczonej na portalu zaowocowała pozyskaniem klienta w postaci Fundacji (...).

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 22 września 2016 r. – 00:03:48 – 00:29:41 – płyta CD – k. 83, zeznania wnioskodawczyni z dnia 14 listopada 2017 r. – 00:49:21 – 01:39:19 – płyta CD – k. 249/

Ubezpieczona w ramach prowadzonej działalności zawarła umowy o zamieszczenie materiału reklamowego (banera i/lub reklamy tekstowej i/lub artykułu sponsorowanego) na stronie internetowej psychopracy: (...)

- z firmą (...) s.c. J. M. Ł. P. z siedzibą w Ł., w dniu 29 lipca 2015 r.,

- z fundacją (...) z siedzibą w W., w dniu 17 września 2015 r. oraz w dniu 27 sierpnia 2015 r.,

- z N. G. zamieszkałą w Ł., w dniu 15 września 2015 r.

/umowy – k. 145 – 147, k. 151 – 153, k. 155 – 163, 165 - 169 akt ZUS, k. 102 – 103, k. 213 – 214, 227 – 231, 234 – 237, 240 – 243, faktura – k. 215, k. 220, k. 226, k. 237, korespondencja – k. 222 – 224, potwierdzenie transakcji – k. 216, k. 238, k. 244, zeznania świadka Ł. P. z dnia 22 września 2016 r. – 01:14:41 – 01:22:00 – płyta CD – k. 83, zeznania świadka J. M. z dnia 14 listopada 2017 r. - 00:09:54 – 00:21:20 – płyta CD – k. 249, zeznania świadka M. G. z dnia 14 listopada 2017 r. – 00:36:17 – 00:47:35 – płyta CD – k. 249/

Jednym z właścicieli spółki (...) s.c. jest Ł. P. – brat ubezpieczonej.

/zeznania świadka Ł. P. z dnia 22 września 2016 r. – 01:14:41 – 01:22:00 – płyta CD – k. 83/

Wnioskodawczyni z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności ponosi stałe koszty w postaci opłat za serwer, usługi księgowe.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 22 września 2016 r. – 00:03:48 – 00:29:41 – płyta CD – k. 83, zeznania wnioskodawczyni z dnia 14 listopada 2017 r. – 00:49:21 – 01:39:19 – płyta CD – k. 249 /

Podejmując działalność gospodarczą w dniu 30 czerwca 2015 r. ubezpieczona była w zaawansowanej ciąży. Ostatnią miesięczkę miała w dniu 10 listopada 2014 r. Wnioskodawczyni miała pracować do dnia porodu tj. do 18 sierpnia 2015 r.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 22 września 2016 r. – 00:03:48 – 00:29:41 – płyta CD – k. 83, zeznania wnioskodawczyni z dnia 14 listopada 2017 r. – 00:49:21 – 01:39:19 – płyta CD – k. 249, skrócony odpis aktu urodzenia – k. 32, karta przebiegu ciąży – k. 32, dokumentacja medyczna – k. 44 k. 48, 49 – 64, k. 68, k. 69/

Ubezpieczona w okresie od 1 września 2015 r. do 18 września 2015 r. zatrudniała na podstawie umowy zlecenie M. W., do której zadań należało:

- aktualizowanie bazy ogłoszeń portalu P..net,
- prowadzenie profili portalu P..net w mediach społecznościowych w terminie do 18 września 2015 r.

Za wykonanie umowy zlecenia przewidziano wynagrodzenie w wysokości 650 zł brutto.

/umowa zlecenie – k. 189 – 191 akt ZUS, rachunek – k. 193 akt ZUS, zeznania świadka M. W. z dnia 22 września 2016 r. – 00:32:51 – 00:43:25 – płyta CD – k. 83/

Obecnie wnioskodawczynie, po zakończeniu urlopu macierzyńskiego w dniu 16 sierpnia 2016 r., dalej prowadzi działalność gospodarczą. Opłaca składki według stawek preferencyjnych.

/zeznania wnioskodawczynie z dnia 22 września 2016 r. – 00:03:48 – 00:29:41 – płyta CD – k. 83, zeznania wnioskodawczynie z dnia 14 listopada 2017 r. – 00:49:21 – 01:39:19 – płyta CD – k. 249/

Stronę ubezpieczonej odwiedza obecnie około (...) użytkowników miesięcznie.

/zeznania świadka S. K. z dnia 22 września 2016 r. -00:43:25 – 01:14:41- płyta CD – k. 83/

Ubezpieczona z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w 2015 r. osiągnęła przychód w wysokości 8.313,82 zł, poniosła koszty uzyskania przychodu w wysokości 12.355,82 zł, w 2016 r. osiągnęła przychód w wysokości 6.906,72 zł, poniosła koszty w wysokości 6.734,92 zł, a dochód wyniósł 171,80 zł.

/zestawienie przychodów – k. 32, k. 94, zeznania świadka J. G. z dnia 14 listopada 2017 r. – 00:21:20 – 00:36:17 – płyta CD – k. 249, PIT – 251 – 256 /

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie zgromadzonych w aktach dokumentów oraz częściowo na podstawie zeznań świadków oraz ubezpieczonej.

Sąd Okręgowy nie dał wiary zeznaniom przesłuchanym świadkom oraz wnioskodawczynie, co do tego, że skarżąca zarejestrowała działalność gospodarczą 30 czerwca 2015 r. po to, aby faktycznie ją prowadzić we własnym imieniu, uznając, że ich zeznania w tym zakresie nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Czynności wykonywane przez ubezpieczoną po zarejestrowaniu działalności gospodarczej w czerwcu 2015 r. nie różniły się od działań, które ubezpieczona wykonywała od 2011 r. tj. od daty utworzenia przez nią w trakcie studiów portalu – psychopraca. Jej działania tak jak i wcześniej nie wskazywały aby realnie miały przynieść dochód przewyższający straty generowane przez wnioskodawczynię w związku z podjęciem działalności i wskazaniem bardzo wysokiej podstawy oskładkowania. Ubezpieczona dopiero w dniu 7 lipca 2015 r. podpisała umowę z firmą, która miała utworzyć nowy portal internetowy i dopiero pod koniec sierpnia 2015 r., a więc po 2 miesiącach od zarejestrowania działalności i po urodzeniu dziecka w dniu 18 sierpnia 2015 r. ubezpieczona uzyskała nowy portal internetowy.

Należy nadto podkreślić, że umowy o zamieszczenie materiału reklamowego (banera i/lub reklamy tekstowej i/lub artykułu sponsorowanego) na stronie internetowej psychopracy: (...) ubezpieczona zawarła m.in. z firmą (...) s.c, w której współnikiem jest jej brat Ł. P., z N. G., której mąż M. G. jest znajomym męża ubezpieczonej.

Ostatecznie wskazać należy, że w ocenie Sądu ubezpieczona podjęła zawieszoną działalność gospodarczą jedynie w celu uzyskania wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego z tytułu zasiłku macierzyńskiego. A zatem wnioskodawczynie podejmując działalność gospodarczą była świadoma, że ciężar opłacania wysokiej składki poniesie przez bardzo krótki czas, a później będzie mogła skorzystać ze świadczeń w związku z macierzyństwem.

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest przekonujących dowodów na to, że odwołująca rzeczywiście oprócz spełnienia formalnych wymagań zamierzała podjąć działalność gospodarczą i że faktycznie od dnia 30 czerwca 2015 r. ją prowadziła.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka D. B., gdyż w ocenie Sądu Okręgowego kwestia opłacania składek przez ubezpieczoną została dostatecznie wyjaśniona i dowód ten zmierza jedynie do przedłużenia postępowania.

### **Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:**

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1778 ze zm.), obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym, wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Stosownie do treści art. 8 ust. 6 pkt 1 za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Na mocy art. 13 pkt 4 analizowanej ustawy osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Z mocy art. 11 ust. 2 w/w ustawy ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Okres podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom określa przepis art. 13 pkt 4 zgodnie, z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Na podstawie art. 36 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 cytowanej ustawy każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób prowadzących działalność gospodarczą należy do tych osób.

Art. 18 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Z mocy art. 18a ust. 1 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 (to jest osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych), w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Stosownie do treści art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe w/w osób stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2015 rok Nr 581, ze zm.) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Z art. 47 ust 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika, że płatnik składek, będący osobą fizyczną opłacającą składkę wyłącznie za siebie, przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca.

W myśl art. 47 ust. 2 i ust. 3 tej ustawy płatnik składek, który opłaca składki wyłącznie za siebie, przysyła jedynie deklarację rozliczeniową.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył tego, czy ubezpieczona faktycznie wykonywała w spornym okresie działalność gospodarczą, co skutkuje obowiązkiem podlegania ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu.

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii wskazać w pierwszej kolejności należy stwierdzić, iż na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku Nr 1829 z późn. zm.) osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą jest przedsiębiorca, czyli osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, która we własnym imieniu wykonuje działalność gospodarczą. Zgodnie z art. 2 wspomnianej ustawy działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Przedsiębiorca, będący osobą fizyczną może podjąć działalność gospodarczą po uzyskaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej.

W orzecznictwie przyjmuje się, że cechami działalności gospodarczej są:

- 1) zawodowy (a więc stały) charakter,
- 2) związana z nią powtarzalność podejmowanych działań,
- 3) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania i
- 4) uczestnictwo w obrocie gospodarczym (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 6 grudnia 1991 r., sygn. III CZP 117/91, opubl. OSNCP 1992 nr 5, poz. 65).

Podkreśla się także, iż dla uznania określonej przedmiotowo działalności za działalność gospodarczą konieczne jest łączne zaistnienie trzech jej cech funkcjonalnych: zarobkowości, zorganizowania i ciągłości. Brak którejkolwiek z nich oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności gospodarczej. Przesłanka wykonywania działalności gospodarczej w sposób ciągły nie jest rozumiana jako konieczność jej wykonywania bez przerwy, lecz jako zamiar powtarzalności określonych czynności w odróżnieniu od ich przypadkowości, sporadyczności lub okazjonalności. Przyjmuje się zatem, że działalność gospodarcza z założenia jest działalnością wykonywaną w sposób zorganizowany i nastawioną na nieokreślony z góry okres czasu, a ponadto związana jest z nią konieczność ponoszenia przez przedsiębiorcę ryzyka gospodarczego. Nie uznaje się więc za działalność gospodarczą: działalności okresowej i sporadycznej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 30 listopada 2005 r., sygn. I UK 95/05, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 19-20, poz. 311, str. 863; postanowienie Sądu Najwyższego z 17 lipca 2003 r., sygn. II UK 111/03, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2003, Nr 17, poz. 1; wyrok NSA z dnia 19

marca 1991 r., (...) SA/Wa 898/90, (...) 1992, nr 3-4, poz. 58; wyrok NSA z dnia 17 września 1997 r., (...) SA/Wa (...), Pr. Gosp. 1998, nr 1, s. 32,).

Podobne stanowisko wyraził także Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 24 stycznia 2017 r. (III AUa 92/16, lex nr 2278246), zgodnie z którym prowadzenie działalności gospodarczej o tyle stanowi tytuł podlegania ubezpieczeniom, o ile faktycznie ubezpieczony działalność tę wykonuje, choć stopień natężenia jego aktywności może być różny. Jednakże, nie każda aktywność może być kwalifikowana jako działalność gospodarcza. Stosownie bowiem do treści art. 2 u.s.d.g., za działalność gospodarczą należy rozumieć zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopaliny ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły. Zatem dla zakwalifikowania danej działalności jako działalności gospodarczej w rozumieniu tego przepisu istotne znaczenia ma jej ciągłość i zarobkowy charakter. Wprawdzie generowanie strat przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą (zamiast spodziewanych zysków), z uwagi na koszty działalności przewyższające dochód, nie przekreśla jej zarobkowego charakteru, ale inaczej należy ocenić sytuację, w której od początku wymiernym, stałym i założonym z góry kosztem, nieznanym pokrycia w przewidywanych zyskach, staje się opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości znacznie przekraczającej obowiązujące minimum. Takie multiplikowanie kosztów prowadzonej działalności, nieuzasadnione jest przecież potrzebą inwestowania w podjęte przedsięwzięcie celem jego perspektywicznego rozwoju (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2016 r., I UK 455/15, lex nr LEX nr 2122404).

Wykonywanie (prowadzenie) działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych). Na przykład, prowadzenie działalności gospodarczej występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z działalnością - takich jak poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, załatwianie spraw urzędowych. Wszystkie te czynności pozostają w ścisłym związku z działalnością usługową, bowiem zmierzają do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 17 grudnia 2003 r., III AUa 1531/03, OSA w B. 2004 nr 1, s. 51; por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r., II UK 111/03, Monitor Prawa Pracy-wkładka 2004 nr 7, poz. 16).

Niewątpliwie w ocenie, czy były podejmowane czynności zmierzające bezpośrednio do prowadzenia działalności gospodarczej, należy uwzględniać wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar osoby prowadzącej działalność gospodarczą. W wyroku z dnia 30 kwietnia 1997 roku, (...) SA 46/96 (Przegląd Orzecznictwa (...) 1998 nr 2, poz. 48), Naczelny Sąd Administracyjny trafnie wskazał, że w razie uznania za zaprzestanie działalności gospodarczej innych zdarzeń niż jej likwidacja, należy brać pod uwagę nie tylko okoliczności obiektywne, ale także subiektywne, tzn. zamiar podatnika.

W przedmiotowej sprawie organ rentowy wskazał, że wnioskodawczyni zarejestrowała działalność gospodarczą wyłącznie w celu uzyskania wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego tj. zasiłku macierzyńskiego wypłacanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych od zadeklarowanej podstawy wymiaru. Organ zakwestionował fakt prowadzenia działalności gospodarczej podnosząc, iż wnioskodawczyni nie wykazała w toku postępowania wyjaśniającego, że faktycznie podjęła działalność gospodarczą.

W ocenie Sądu Okręgowego z poczynionych ustaleń faktycznych, wynika, że stanowisko organu rentowego w kwestii faktycznego niewykonywania przez skarżącą działalności gospodarczej w spornym okresie, której podjęcie miało na celu jedynie uzyskanie wysokich świadczeń z tytułu macierzyństwa jest uzasadnione. Świadczy o tym całokształt okoliczności sprawy. Nie może umknąć uwadze, że czynności podejmowane przez wnioskodawczynię od 30 czerwca 2015 r. nie różniły się od działań jakie wykonywała ubezpieczona od 2011 r. prowadząc portal internetowy psychopraca bez rejestrowania działalności gospodarczej. Z punktu widzenia zasad ekonomii i dążenia do osiągnięcia zysku z prowadzonej działalności, poczynania wnioskodawczyni nie były racjonalne zarejestrowanie działalności gospodarczej w zawansowanej ciąży, przy ustaleniu wysokiej podstawy oskładkowania i braku jakichkolwiek realnych

widoków na osiągnięcie dochodów jest nieracjonalne z punktu widzenia zarobkowego charakteru działalności gospodarczej.

Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie zgadza się z powołanym wyżej wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 24 stycznia 2017 r., zgodnie z którym działalność gospodarcza ma mieć ciągły i zarobkowy charakter. Wprawdzie generowanie strat przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą, z uwagi na koszty działalności przewyższające dochód, nie przekreśla jej zarobkowego charakteru, ale inaczej należy ocenić sytuację, w której od początku wymiernym, stałym i założonym z góry kosztem, nieznajdującym pokrycia w przewidywanych zyskach, staje się opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości znacznie przekraczającej obowiązujące minimum. Takie multiplikowanie kosztów prowadzonej działalności, nieuzasadnione jest przecież potrzebą inwestowania w podjęte przedsięwzięcie celem jego perspektywicznego rozwoju.

I właśnie z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Działalność ubezpieczonej nie była nakierowana na osiągnięcie zysku, albowiem od początku przynosiła ona straty, które powiększały jeszcze wysokie składki na ubezpieczenie społeczne od podstawy 9.897,50 zł. Podkreślenia wymaga również okoliczność podniesiona podczas rozprawy, bezpośrednio poprzedzającą jej zamknięcie, przez ubezpieczoną, iż zarejestrowanie działalności gospodarczej i określenie wysokiej kwoty oskładkowania było dla niej korzystne, z uwagi na fakt, że w niedługim czasie urodziła dziecko. Ubezpieczona sama przyznała powyższy fakt. Zauważyć także należy, że po zakończeniu urlopu macierzyńskiego tj. sierpnia 2016 r. ubezpieczona z tytułu prowadzonej działalności zadeklarowała preferencyjną podstawę opodatkowania. Postępowanie takie, nakierowane na osiągnięcie nieuzasadnionych korzyści kosztem innych ubezpieczonych jest w ocenie Sądu nadużyciem prawa i nie zasługuje na ochronę. Okoliczność tą miał Sąd na uwadze oceniając wszystkie podnoszone przez wnioskodawczynię okoliczności dotyczące prowadzenia przez nią działalności gospodarczej.

Wskazać należy także, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. Domniemanie to może być obalone w drodze przeprowadzenia przeciwdowodu, który obciąża stronę twierdzącą o faktach przeciwnych twierdzeniom wynikającym z domniemania. Do sfery ustaleń faktycznych należy, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, czy też zaprzestano jej prowadzenia lub w ogóle nie podjęto, co powoduje wyłączenie z obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność - w tym działalność gospodarczą - wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2007 r. sygn. III UK 133/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2008, Nr 7-8, poz. 114, str. 332; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r., sygn. I UK 240/09, LEX nr 585723; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2010 r. sygn. II UK 186/09, sygn. LEX nr 590235; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 r. sygn. I UK 221/09, LEX nr 585715).

W świetle wskazanych okoliczności Sąd przyjął, że zgłoszenie podjęcia prowadzenia zawieszonyj pozarolniczej działalności gospodarczej przez odwołującą było sprzeczne z zasadami współzycia społecznego w rozumieniu art. 58 § 2 k.c.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Okręgowy uznał, że skoro odwołująca faktycznie nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 30 czerwca 2015 r., to Zakład Ubezpieczeń Społecznych prawidłowo uznał, że od tego dnia nie podlegała ona obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Tym samym Sąd Okręgowy, w oparciu o treść art. art. 477<sup>14</sup> § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wnioskodawczyni.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od odwołującej się na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 360 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa

procesowego – stosownie do treści § 9 ust. 2, rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1804).

## ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem pełnomocnikowi wnioskodawczyni.

K.K.-W.